

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

1 Quid sit sacrilegium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

ARTICVLVS PRIMVS.

Vtrum sacrilegium sit sacræ rei uiolatio.

ipsum uotum iniuriam facit, & tamen non est sacrilegium omittre ieiunium uotiuum.

¶ Secundū est, quod in litera in responso ne ad primum secun di articuli, asserit sacrilegium esse, si q̄s peruerat uerba diuinae legis. Et tamen in 3. arti non inuenitur locus, in quo diuina lex ponatur inter res sacras, ut patet discurrēti personas, loca, & res ibi enumeratas.

¶ Quartum est, quod in litera tertii articuli exprimuntur tres sacrilegii species, & gradus earum. Et dicitur in responso ad primum, q̄ est ibi diuersitas formalis, quæ tamen non explicatur. Nec apparet maior diuersitas inter illas species, q̄ inter gradus unius species, puta, inter iniuriam Eucharistie, & furtum uini agni, qui esset ecclesia.

¶ Quintum est, in quo consistit agere directē contra sanctitatem alicuius loci, personæ, uel rei, ut proprie sacrilegium sit, ut in responso ad tertium tertii articuli dicitur.

¶ Sextum, an sacrilegium quod committitur contra sacramentum Eucharistie sit grauisimum inter omnia sacrilegia simpliciter, an inter omnia sacrilegia tertia species. Et est ratio dubii, quia quomodo hoc intelligitur in litera tertii articuli in corpore, non explicatur.

¶ Septimum est, an percussio Eucharistiam, committat sacrilegium excommunicatum ab ecclesia, ita q̄ sit excommunicatus. Et est ratio dubii, quia hinc apparet q̄ sic: quia

¶ Tertium est, quod si quis permiserit ludæos officia publica exercere, uelut in sacrilegium excommunicatio profertur: sed officia publica non uidentur ad aliquod sacramentum pertinere. ergo uidetur quod sacrilegium non importet uiolationem alicuius sacri.

¶ 3 Præter. Maior est uirtus Dei, quam uirtus hominis: sed res sacræ a Deo sanctitatem obtinent. ergo non possunt per homines uiolari. & ita sacrilegium non uidetur esse sacræ rei uiolatio.

SED CONTRA est, quod * Iſido. dicit in lib. Ethymo. quod sacrilegus dicitur ab eo, quod sacra legit, id est, furatur.

RESPON. Dicendum, quod si cut ex supra dictis patet, sacramentū aliquid ex eo, quod ad diuinū cultum ordinatur. Sicut autem ex eo quod aliquid ordinatur in finem bonum, sortitur rationem boni: ita etiam ex hoc quod aliquid deputatur ad cultum Dei, efficit quoddam diuinum, & sic ei quædam reuerentia debetur, quæ refertur in Deum. Et ideo omne illud, quod ad irreuerentiam rerum sacrarum pertinet, ad iniuriā Dei pertinet, & hęc sacrilegii rōnem.

AD PRIMVM ergo dicendū, quod secundum * Philo. in 1. Eth. bonum commune gentis, est quoddam diuinum: & iō antiquitus reſtores rei publicæ, diuini uocabantur, quasi diuine prouidentia ministri, secundum illud Sap. 6. Cū essetis ministri regni illius, non reſtē iudicatis. Et sic per quandam nominis extensionem illud, qd̄ pertinet ad irreuerentiam principis. si disputare de eius iudicio, an oporteat eum sequi, secundum quandam similitudinem, sacrilegium dicitur.

AD II. dicendum, quod populus Christianus per fidē, & sacramenta Christi sanctificatus est, s̄m illud 1. ad Cor. 6. Sed abluti estis, sed sanctificati estis. Et ideo 1. Pet. 2. dicit:

AD PRIMVM sic proceditur. Videtur, quod sacrilegii non sit sacræ rei uiolatio. Dicitur n. * 17. q. 4. Committit sacrilegii, qui de principis iudicio disputant, dubitantes an is dignus sit honore, quem princeps elegerit: sed hoc ad nullam rem sacramentum pertinere uidetur. ergo sacrilegii non importat sacræ rei uiolationem.

¶ 2 Præ. Ibidem * subditur, quod si quis permiserit ludæos officia publica exercere, uelut in sacrilegium excommunicatio profertur: sed officia publica non uidentur ad aliquod sacramentum pertinere. ergo uidetur quod sacrilegium non importet uiolationem alicuius sacri.

¶ 3 Præter. Maior est uirtus Dei, quam uirtus hominis: sed res sacræ a Deo sanctitatem obtinent. ergo non possunt per homines uiolari. & ita sacrilegium non uidetur esse sacræ rei uiolatio.

SED CONTRA est, quod * Iſido. dicit in lib. Ethymo. quod sacrilegus dicitur ab eo, quod sacra legit, id est, furatur.

RESPON. Dicendum, quod si cut ex supra dictis patet, sacramentū aliquid ex eo, quod ad diuinū cultum ordinatur. Sicut autem ex eo quod aliquid ordinatur in finem bonum, sortitur rationem boni: ita etiam ex hoc quod aliquid deputatur ad cultum Dei, efficit quoddam diuinum, & sic ei quædam reuerentia debetur, quæ refertur in Deum. Et ideo omne illud, quod ad irreuerentiam rerum sacrarum pertinet, ad iniuriā Dei pertinet, & hęc sacrilegii rōnem.

AD PRIMVM ergo dicendū, quod secundum * Philo. in 1. Eth. bonum commune gentis, est quoddam diuinum: & iō antiquitus reſtores rei publicæ, diuini uocabantur, quasi diuine prouidentia ministri, secundum illud Sap. 6. Cū essetis ministri regni illius, non reſtē iudicatis. Et sic per quandam nominis extensionem illud, qd̄ pertinet ad irreuerentiam principis. si disputare de eius iudicio, an oporteat eum sequi, secundum quandam similitudinem, sacrilegium dicitur.

AD II. dicendum, quod populus Christianus per fidē, & sacramenta Christi sanctificatus est, s̄m illud 1. ad Cor. 6. Sed abluti estis, sed sanctificati estis. Et ideo 1. Pet. 2. dicit:

Vos estis genus electum, regale sacerdotium, gens sancta, populus acquisitionis: & ideo id, quod sit in iniuriā populi Christiani. s. q̄ inuolens ei præficiantur, pertinet ad irreuerentiam sacræ rei. Vnderationabiliter sacrilegium dicitur.

AD TERTIVM dicendū, q̄ uiolatio hic large dicitur quæcūque irreuerentia, uel ex honoratio. Sicut autē honor est in honorate, non autem in eo qui honoratur, ut dicitur in * 1. Eth. ita ē irreuerentia est in eo qui irreuerentia se hęc, quamuis etiā nihil noceat ei, cui irreuerentia exhibet. Quanti ergo est in ipso rem sacramentum, licet illa in se non uiolent.

ARTICVLVS II.

Vtrum sacrilegium sit peccatum speciale.

AD SECVDVM sic proceditur. Videtur, quod sacrilegium non sit peccatum speciale. Dicitur n. * 17. q. 4. Committunt sacrilegii, qui in diuina legis sanctitatem aut nesciendo committunt, aut negligēdo uiolant & offendunt: sed hoc fit per omne peccatum: nam peccatum est dicitur, uel factum, uel concupitum contra legem Dei, ut * Aug. dicit 22. cōtra Faustum: ergo sacrilegium est generale peccatum.

¶ 2 Præter. Nullū speciale peccatū cōtinetur sub diuersis generibus peccatorū: sed sacrilegii sub diuersis generibus peccatorū cōtinetur, puta, sub homicidio, si quis sacerdotē occidar: sub luxuria, si quis uirginē sacratā uiolent, uel quæcumque mulierē in loco sacro: sub furto, si quis res sacræ furatus fuerit: ergo sacrilegii nō est speciale peccatum.

¶ 3 Præter. Omne ipale peccatū inuenitur distinctum ab alijs peccatis, ut de iniuria specialis * Philo. dicit in 5. Eth. sed sacrilegii nō inueniri abique alijs peccatis, sed quādoque cōiungitur furto, quod homicidio, ut * dicitur in non ergo est speciale peccatum.

SED CONTRA est, quod opponit spāli uirtuti. s. religioni, ad quam pertinet reuereri Deū, & diuina ergo sacrilegii est spāle peccatum.

RESPON. Dicendū, quod ubi cunq; inuenit spālis rō deformitatis, ibi necesse est quod sit spāle peccatum: quia species cuiuslibet rei præcipue attenditur s̄m ratione formalem ipsius, non autem s̄m materiam, uel subiectum. In sacrilegio autē inuenitur specialis rō deformitatis, quæ, uel uiolent res sacra per aliquam irreuerentiam:

Inſar. 2. ad 3. & q. 154. ar. 10. ad 3. * 17. q. 4. c. Si q̄s suadēre.

17. q. 1. c. Cōstituit i me.

Li. 10. Ety. mol. c. 18. incipit, sapiēs circa med.

q. 51. ar. 5. & 1. q. 101. ar. 4.

Li. 7. Ethic. c. 2. in fi. 10. 5